

til § 4, som er stillet af en anden æret Rigsdagsmand og mig i Forening, og opført under Nr. 2, gaaer ud paa at gjøre gjældende for Colonistebørnes Fæstere, at de nuværende Fæstere i deres Besiddelsestid, forsaavidt de ikke hidtil have svaret nogen Afgift, hvilket træffer den allerførste Deel af dem, da heller ikke i den tilbageværende Deel af deres Besiddelsestid skulde svare nogen aarlig Afgift, saaledes at deres Vilkaar ikke for deres Besiddelse skulde forværes ved at de bleve Selveiere. Det er den samme Grundsatning, som er optaget i Loven om de andre Domaineeiendomme, og det forekommer mig, at den saameget mere maatte optages her, som det maa erkjendes, hvorledes man end betragter Domainefæsternes Retshold ligeover for Staten, at Colonistfæstere have en langt større Ret end selve Domainefæstere have havt. Efter den anden Deel af § 4 skulde der for de følgende Besiddere indtræde en Amortisation af Capitalen, idet de skulle forrente og afdrage Capitalen med 5 pCt. aarlig. En anden æret Rigsdagsmand fra Viborg Amt har stillet et Forslag om, at denne Amortisation skulde falde bort, men det har dog forekommet mig, at, naar Renteydelsen ikke indtræder for de nuværende Besiddere, men først for de efterfølgende Besiddere, kan det være ret hensigtsmæssigt at vedtage en saadan Amortisation. Den hele Afgift vil jo aarlig for 1 Tønde Hartkorn, beregnet til en Kjøbesum af 150 Rbd., herved blive 7 Rbd. 3 Mk., der vil altsaa finde en aarlig Forøgelse Sted af 9 Mk. pr. Tønde Hartkorn, men saa vinder jo ogsaa Besidderen det Bedelag derfor, at han om et ikke meget langt Tidrum kan blive aldeles fri for selve Forrentningen. Det Forslag, der er stillet til § 5, gaaer, som det vil sees, ud paa at lette en fremtidig Udtykning af Stederne. Det er den eneste eller idetmindste den væsentligste Fordeel, Besidderne ville have af at blive Selveiere, at de ville blive satte istand til let at udstykke Stederne, og jeg tør sige til, at det vil være det allervæsentligste Middel til at bringe Noget ud af disse Strækninger, til at gjøre Tilstanden taalelig for Besidderne, at de udstykke Stederne. Det er nemlig ikke af Mangel paa Areal, at disse Steder maae ansees for at være saa ringe; desværre, Areal

er stort nok, kan man sige, men det er kun af meget ringe Bessaffenhed, og ved de Udtykninger, der have fundet Sted paa enkelte Steder, har det vist sig, at enkelte af dem have ved at overdrage deres Jordtilliggende i Leie eller Fæste til andre Besiddere, gjort sig deres Stilling nogenlunde taalelig. Jeg troer derfor, at det er rigtigt paa enhver Maade at fremme Udtykningen. Som Grændse for, at Capitalen skulde blive indestaende i de enkelte Parceller efter Udtykningen har jeg sat den samme Grændse, som er foreslaaet i § 2, nemlig, at Summen ikke er under 25 Rbd., eller at Summen er delelig med 25 Rbd., saaledes at den kun bliver at udbetale, naar den er under 25 Rbd. eller i Tilfælde, at den er over hvad der ikke kan deles med 25. At beregne Rente og Afdrag af 25 Rbd. er jo en meget simpel Sag, og jeg troer ikke, at det vil besværliggjøre Forholdet meget for Administrationen. Med Hensyn til § 6 er der stillet et Forslag, som gaaer ud paa, at de der nævnte Besiddere, der efter de Dplysninger, der ere meddeelte, kun skulde være 2 eller 3, nemlig de, der efter deres Fæstebreve ikke ere pligtige til at modtage Selveieendom, ogsaa for den øvrige Deel af deres Besiddelse ere frie for den aarlige Afgift, som er stillet i Udbyg i Resolutionen af 1796; jeg troer, at det er et meget billigt Forslag, at man ikke, fordi man vil gjøre dem til Selveiere og de ikke i Dieblisset vilde finde sig tjente med at gaae ind derpaa, da strax vil paalægge en Afgift, der efter de foreliggende Dplysninger ikke er tilstrækkelig begrundet eller overeensstemmende med Regjeringens tidligere Betragtning af Forholdet. Det Forslag, der er stillet til § 7, gaaer ud paa at udtale en noget anden Betragtning af Regjeringens fremtidige Forpligtelse ligeoverfor disse Fæstere. Det vil nemlig sees, at Regjeringen har givet disse Fæstere et udtrykkeligt Tilsgaen om, at de skulle være frie for at bidrage til Lønninger til Præst og til Skolelærer, men man seer, at Regjeringen har taget denne Forpligtelse, som den saaledes har ligeoverfor Fæstterne, paa en meget indskrænket Maade, idet den vil forklare den, som om det kun angaaer de nugældende Lønninger alene. Naar der tilsiges Beboerne af et vist Sted, at de skulle være frie for Løn til